

Høringsresumé

vedr.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og lov om uddannelsen til højere forberedelseksamen (hf-loven)

(Lempelser for begyndersprog og naturvidenskabelige fag, færre timer i almen studieforberedelse, skarpere profil i studieområderne, færre prøver og lempelser for valgfag i hf m.v.)

I. Generelt

Lovudkastet blev den 11. september 2009 sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer m.fl. Af disse har 20 afgivet høringssvar. Høringsliste med angivelse af, hvem der har svaret, er vedlagt som bilag 1, og høringsliste med angivelse af alle høringsparter er vedlagt som bilag 2.

II. Væsentlige bemærkninger til udkastet til lovforslag

Der er, som det fremgår ovenfor, indkommet relativt få høringssvar. Generelt er der i de indkomne svar tilfredshed med udkastet.

1. Stx-loven

1.1 Reduktion af timetallet i almen studieforberedelse (udkastets § 1, nr. 3/lovens § 10 a)

Rektorforeningen finder, at de hidtidige erfaringer er udtryk for en meget positiv udvikling, hvor indhøstede erfaringer er blevet inddraget, og er derfor ikke tilhænger af forslaget, som bør efterprøves af flere årgange, inden der gennemføres større ændringer.

Baggrund: Rektorforeningen har tidligere fremført synspunktet, blandt andet på drøftelserne i Monsterudvalget. Rektorforeningen er på dette punkt uenig med Følgegruppen, Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) og Gymnasieskolernes Lærerforening (GL).

Indstilling: Forslaget om reduktion af den uddannelsestid, der skal anvendes til almen studieforberedelse, fastholdes.

1.2 Nedsættelse af uddannelsestiden til almen studieforberedelse i det toårige studenterkursusforløb (udkastets § 1, nr. 3/lovens § 10 a)

GL forudsætter i sit høringssvar, at uddannelsestiden til almen studieforberedelse på studenterkursus nedsættes svarende til 200 timer.

Baggrund: I den pågældende bestemmelse (udkastets § 1, nr. 3, stx-lovens § 10 a) foreslås det generelt for stx-uddannelsen, at uddannelsestiden til almen studieforberedelse skal være 200 timer.

Hidtil har der imidlertid været en forskel i uddannelsestiden til almen studieforberedelse mellem på den ene side det tre- og fireårige forløb og på den anden side det toårige studenterkursusforløb, idet der hidtil har skullet anvendes 10 procent af uddannelsestiden.

I de tre- og fireårige forløb har uddannelsestiden til almen studieforberedelse udgjort cirka 240 timer, idet den mindste, samlede uddannelsestid her er 2470 timer, som har skullet fratrækkes uddannelsestiden til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, som udgør 60 timer. På studenterkursus har de 10 procent udgjort cirka 174,5 timer, idet den mindste, samlede uddannelsestid her er 1745 timer., og idet der ikke skal fratrækkes uddannelsestid til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, som begge er forløb, der indgår i grundforløbet, som ikke eksisterer på studenterkursus, men kun i de tre- og fireårige tilrettelæggelser af stx-uddannelsen.

De 200 timer svarer til 8,1 procent af den samlede uddannelsestid i det tre- og fireårige forløb, men til 11,5 procent af uddannelsestiden på studenterkursus. 8,1 procent af uddannelsestiden på studenterkursus udgør 141 timer.

Hensigten med den politiske aftale og lovforslaget har været at reducere uddannelsestiden til almen studieforberedelse, ikke at forøge den.

Indstilling: Det angives i udkastets § 1, nr. 3/stx-lovens § 10 a, at der på studenterkursus skal anvendes 140 timer til almen studieforberedelse.

1.3 Uddannelsestiden til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb skal ikke længere fraregnes uddannelsestiden til almen studieforberedelse (udkastets § 1, nr. 3/lovens § 10 a)

Da timetallet til almen studieforberedelse fastsættes direkte i lovteksten, udgår formuleringen i bestemmelsen om, at den samlede uddannelsestid, hvoraf andelen af tid til almen studieforberedelse i dag beregnes, skal fratrækkes uddannelsestid til almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb. Der er tale om en teknisk præcisering.

1.4 2. fremmedsprog kan være på B-niveau, selv om det er begynderprog (udkastets § 1, nr. 4/lovens § 12, stk. 1, nr. 3)

1.4.1 Alle elever skal kunne vælge et begynderprog på B-niveau som 2. fremmedsprog

Rektorforeningen anbefaler, at alle elever og ikke kun elever med matematik på A-niveau i kombination med fysik og kemi, hvoraf ét af fagene skal være på A-niveau og det andet på mindst B-niveau, skal kunne vælge et begynderprog på B-niveau, idet foreningen mener, at et sådant tiltag vil styrke sprogfagene og samtidig øge andelen af elever med naturvidenskabelige fag på A-niveau.

Baggrund: Udgangspunktet er, at et begynderprog, der er en elevs 2. fremmedsprog, skal være på A-niveau for at sikre, at 2. fremmedsprog bliver et reelt fungerende sprog for eleven. Rektorforeningen har tidligere fremført dette synspunkt, der deles af EVA ud fra betragtninger om, hvorvidt de tidsmæssige ressourcer til obligatoriske fremmedsprog på A-niveau, kunne anvendes bedre. Følgegruppen har omvendt foreslået, at kun elever med fysik på B-niveau skulle kunne nøjes med et

begyndersprog på B-niveau som 2. fremmedsprog, hvilket forligskredsen har fundet for snævert i forhold til de øvrige naturvidenskabelige fag.

Indstilling: Forslaget imødekommes ikke.

1.4.2 Et begyndersprog på B-niveau som 2. fremmedsprog og adgangskravene til de humanistiske universitetsuddannelser

Danske Universiteter anfører, at elever, hvis 2. fremmedsprog er et begyndersprog på B-niveau, ikke opfylder adgangskravene til de humanistiske uddannelser ved universiteterne, hvor kravet er et 2. fremmedsprog på A-niveau, hvis det er et begyndersprog, og på B-niveau, hvis det er et fortsætterprog. De anfører videre, at disse elever kan få behov for gymnasial supplering efter gymnasiet, hvilket strider mod målsætningen om at få de unge hurtigere gennem uddannelsessystemet.

Baggrund: Adgangskravet til de humanistiske bacheloruddannelser er et fremmedsprog ud over engelsk, men der stilles ikke krav om, at det skal være 2. fremmedsprog. Ansøgerne til de humanistiske uddannelser kan altså godt have haft fx et begyndersprog på A-niveau som 3. fremmedsprog og stadig opfyldt adgangskravet.

I øvrigt vil de elever, der opfylder udkastets betingelser for at nøjes med B-niveau i et 2. fremmedsprog, der er et begyndersprog, være elever, der har matematik på A-niveau i kombination med fysik og kemi, hvoraf det ene skal være på A-niveau og det andet på mindst B-niveau. Som det anføres i bemærkningerne til udkastet til lovforslag, vil sådanne elever typisk være meget matematisk-naturvidenskabeligt orienterede og vil som udgangspunkt ikke søge ind på humanistiske uddannelser. De vil derfor ikke have brug for at opfylde kravet om at have haft et begyndersprog på A-niveau, hverken som 2. eller 3. fremmedsprog, og vil derfor heller ikke få behov for gymnasial supplering for at opfylde kravet om et begyndersprog på A-niveau.

Indstilling: Udkastet ændres ikke på dette punkt.

1.5 Elever med tre fremmedsprog skal hverken have matematik på B-niveau eller løfte et naturvidenskabeligt fag til B-niveau (udkastets § 1, nr. 5/lovens § 12, stk. 4)

Danske Universiteter bemærker, at dette kan være med til at skabe en tydeligere opdeling i sproglige og matematiske elever end tilsigtet med gymnasireformen.

Rådet for Internationalisering af uddannelserne håber, at forslaget kan være med til at styrke søgningen til de sproglige studieretninger.

Baggrund: Med den politiske aftale tilsigtes netop en justering af reformen.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

1.6 Ligestillingsmæssige konsekvenser af reglerne om naturvidenskab

Ligestillingsafdelingen mener, at det bør overvejes, hvilke konsekvenser ændringen i reglerne om obligatoriske fag kan have for henholdsvis piger og drenge, idet der spørges til, om ændringen fx kan betyde, at flere piger vil få mindre kendskab end i dag til naturvidenskabelige fag.

Baggrund: Udkastet til lovforslag er et led i de bestræbelser, der med og siden gymnasireformen har været på at styrke ikke mindst de naturvidenskabelige fag, og som har ført til stigninger i gymnasielevens, herunder pigers valg af naturvidenskabelige fag. Der ses ikke at være grund til at antage, at det foreliggende udkast skulle få den modsatte effekt.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

2. Lov om uddannelserne til hhx og htx

2.1 Fokus på fysisk aktivitet og personlig sundhed (udkastets § 2, nr. 3/lovens § 8 a)

Danmarks Vejledereforening og Efterskoleforeningen udtrykker tilfredshed med, at der sættes fokus på fysisk aktivitet og personlig sundhed.

Handelsskolernes Lærerforening (HL) er tilfredse med skærpelsen af studieområdet profil, men ønsker en selvstændig timeramme til it, fordi eleverne stadig har brug for at lære mere it, og at der tages økonomisk hensyn, hvis der skal indføres flere timer til fysiske aktiviteter.

Baggrund: Det har hidtil stået i bestemmelsen om studieområdet i grundforløbet for henholdsvis hhx og htx, at fysisk aktivitet og personlig sundhed samt it skulle indgå i uddannelserne. For at give studieområderne en klarere profil er fysisk aktivitet og personlig sundhed samt it flyttet over i en ny, selvstændig bestemmelse, uden at der heri ligger en udvidelse af timetallet for nogen af delene.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3. Hf-loven

3.1 Ændring af mindstekravene til valgfag på hf (udkastets § 3, nr. 2, 4 og 6/lovens § 9, stk. 5, § 22, stk. 1, nr. 3, og § 23, stk. 1, nr. 3)

Rektorforeningen peger på, at forslaget ikke giver flere fag på A-niveau i hf, og at der fortsat er brug for indsatser, der vil gøre det lettere for hf'erne at opnå flere fag på A-niveau, da det vil styrke hf'ernes muligheder for optagelse på videregående uddannelser.

Baggrund: Det fremgår allerede af de almindelige bemærkninger, at lovforslaget ikke vedrører problemstillingen med, at hf som en toårig uddannelse har færre fag på A-niveau.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.2 Skriftligt eksamensprojekt (udkastets § 3, nr. 7/lovens § 23, stk. 1, nr. 5)

GL finder det uhensigtsmæssigt at opretholde en eksamensform med et så beskedent volumen som et eksamensprojekt for enkeltfagskursister vil have. I stedet bør det kræves, at mindst to fag indgår i den større skriftlige opgave.

Baggrund: Ministeriet har ikke på nuværende tidspunkt overblik over, hvor stort antallet af enkeltfagskursister, der skal udarbejde og aflægge prøve i eksamensprojektet, fremover vil blive. Det er muligt, at der som anført af GL kun vil være tale om et beskedent antal kursister. Ministeriet finder imidlertid, at eksamensprojektet er en så vigtig del af en samlet hf-enkeltfagseksamen, at det ikke bør bortfalde. Eksamensprojektet kan umiddelbart heller ikke erstattes af krav om tværfaglighed til den større skriftlige opgave, da der ikke aflægges mundtlig prøve i den større skriftlige opgave. Hvis antallet af enkeltfagskursister, der skal udarbejde og aflægge prøve i eksamensprojektet, viser sig at være begrænset, vil ministeriet tage kravet om et eksamensprojekt op til evaluering.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

4. Fælles for stx-loven, loven om uddannelserne til hhx og htx og hf-loven

4.1 Reduktion af antallet af prøvebegivenheder

Dansk Friskoleforening finder det positivt, at prøveperioden og antallet af prøvebegivenheder reduceres, når formålet er at styrke undervisning og faglig vejledning.

HL ser med bekymring på forkortelsen af eksamensperioden, fordi det giver lærerne kortere tid til at løse deres eksamensopgaver, og fordi det giver skolerne mindre fleksibilitet ved tilrettelæggelsen af eksamen.

Baggrund: Monsterudvalget foreslog, at antallet af prøvebegivenheder blev reduceret, fordi udvalget vurderede, at eksamensperioden var for lang. Færre prøvebegivenheder giver alt andet lige lærerne mindre arbejde i forbindelse med eksamen og mindsker skolernes administrative opgaver ved planlægningen af eksamen.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

4.2 Anvendelsen af de besparelser, der vindes ved prøvereduktionen og den kortere eksamensperiode

Danske Universiteter peger på, at besparelsen for at få den ønskede effekt bør sikres kanaliseret til øget undervisning eller vejledning i gymnasiet.

HL finder det vanskeligt at se, hvordan tilsynsmyndigheden, dvs. Undervisningsministeriet, vil sikre sig, at de frigivne midler anvendes til øget undervisning, vejledning m.v.

Baggrund: Det er udtrykkeligt angivet i den politiske aftale, at de frigivne midler skal anvendes til blandt andet øget undervisning og øget faglig vejledning. Det er endvidere angivet i lovforslagets bemærkninger, at midlerne skal anvendes til blandt andet dette. Finansministeriet har ikke haft indvendinger herimod, idet de forudsætter, at lovforslaget ikke medfører merudgifter, hvad der ikke er tilfældet. Undervisningsministeriet vil fx kunne påse, at institutionerne anvender midlerne som forudsat ved at sætte et punkt herom på sin tilsynsplan og indhente oplysninger om, hvordan midlerne er blevet brugt.

Indstilling: Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Bilag 1 – hvem har svaret

Høringspart	Bemærkninger	Ikke bemærkninger
Akademikernes Centralorganisation (AC)	X	
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)	X	
Danmarks Lærerforening		X
Danmarks Vejlederforening	X	
Dansk Arbejdsgiverforening	X	
Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM)		X
Dansk Friskoleforening	X	
Danske Universiteter	X	
Efterskoleforeningen	X	
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)		X
Gymnasieskolernes Lærerforening (GL)	X	
Gymnasieskolernes Rektorforening	X	
Handelsskolernes Lærerforening (HL)	X	
Private Gymnasier og Studenterkurser		X
Professionshøjskolernes Rektorkollegium – University Colleges Denmark	X	
Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)		X
Rådet for de Gymnasiale Uddannelser		X
Rådet for Internationalisering af Uddannelserne	X	
Skole og Samfund		X
VUC Lederforening		X

Bilag 2 – alle høringsparter

<i>Høringssvar vedr. udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og lov om uddannelsen til højere forberedelseksamen (hf-loven)</i> <i>(Lempelser for begyndersprog og naturvidenskabelige fag, færre timer i almen studieforberedelse, skarpere profil i studieområderne, færre prøver og lempelser for valgfag i hf m.v.)</i>			
<i>Høringspart</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Ikke bemærkninger</i>	<i>Ikke svaret</i>
Akademikernes Centralorganisation (AC)	X		
Akkrediteringsrådet			X
Center for Ligebehandling af Handicappede			X
Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse			X
Danmarks Erhvervsskoleforening			X
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)	X		
Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF)			X
Danmarks Lærerforening		X	
Danmarks Vejlederforening	X		
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)	X		
Dansk Blindesamfund			X
Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM)		X	
Dansk Erhverv			X
Danske Erhvervsskoler			X
Dansk Friskoleforening	X		
Dansk Industri (DI)			X
Dansk Magisterforening			X
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS)			X
Danske Regioner			X
Danske Studerendes Fællesråd			X
Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS)			X
Danske Universiteter	X		
De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI)			X
Det Centrale Handicapråd			X
Direktoratet for Kriminalforsorgen			X
Efterskoleforeningen	X		
Erhvervsskolernes Elevorganisation			X
Foreningen af studenterkursusrektor			X
Frie Skolers Lærerforening			X
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)		X	
Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- & Erhvervsvejledning			X

(FUE)			
Færøernes Landsstyre, Undervisnings- og Kulturministeriet			X
Grønlands Landsstyre, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke			X
Grønlands Repræsentation i Danmark, Kultur og Uddannelse			X
Gymnasiernes Bestyrelsesforening (GBF)			X
Gymnasieskolernes Inspektorforening			X
Gymnasieskolernes Lærerforening (GL)	X		
Gymnasieskolernes Rektorforening	X		
Handelsskolernes Lærerforening (HL)	X		
HK			X
Indvandrenet – Landsorganisationen for indvandrere og flygtninge			X
Ingeniørforeningen i Danmark (IDA)			X
KL			X
Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen			X
Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen			X
Landsorganisationen af Handelsskoleelever			X
Landsorganisationen i Danmark (LO)			X
Ledernes Hovedorganisation			X
Lærerstuderendes Landskreds (LL)			X
Private Gymnasier og Studenterkurser		X	
Professionshøjskolernes Rektorkollegium – University Colleges Denmark	X		
Pædagogikumforeningen			X
Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)		X	
Rådet for de Gymnasiale Uddannelser		X	
Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (REP)			X
Rådet for Etniske Minoriteter			X
Rådet for Evaluering af Kvalitetsudvikling af Folkeskolen (Skolerådet), Skolestyrelsen			X
Rådet for Internationalisering af Uddannelserne	X		
Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse			X
Skole og Samfund		X	
TEAM Danmark			X
Uddannelsesforbundet			X
VUC Bestyrelsesforening			X
VUC Lederforening		X	